

SZAKMAI ISMERETTERJESZTŐ KÖZLEMÉNYEK

- 1 Kövér László, Paládi Petra, Tóth Dávid, Juhász Lajos: Varjak körözés alatt. Egyetemi Élet, 55/6. 2016. december, 21. oldal
- 2 Greenfo, 2017.02.10. <http://greenfo.hu/hirek/2017/02/10/rabositottak-a-dolmanyos-varjakat>
- 3 National Geographic Magyarország, 2017.03.07. <http://www.ng.hu/Tudomany/2017/03/07/Lokalpatriota-dolmanyos-varjak>
- 4 Unideb.hu, 2017.03.14. http://hirek.unideb.hu/hu/hir/20170314_egyetemi-jeloles-dolmanyos-varjakon
- 5 Paládi Petra, Lengyel Szabolcs, Juhász Lajos, Kövér László: Már három színben pompáznak a debreceni dolmányos varjak. Egyetemi élet, 56/5. 2017. november, 26. oldal
- 6 Okosak, életrevalóak és egyre többen vannak körülöttünk a dolmányos varjak, Hajdú-bihari Napló, 2018. február 20.

1. Kövér László, Paládi Petra, Tóth Dávid, Juhász Lajos: Varjak körözés alatt. Egyetemi Élet, 55/6. 2016. december, 21.

2. Greenfo, 2017.02.10. <http://greenfo.hu/hirek/2017/02/10/rabositottak-a-dolmanyos-varjakat>

11 E

Tetszik

HírekRSS

Programok

Címlap

Hazai

EU

Nagyvilág

Természetvédelem

Sajtószo

Vélemény

Szakdolgozatok

Programok

Állásbörze

Kiadványfigyelő

Zöld porté

Multimédia

Zöld iránytű

Hírlevél

Zöld szemmel

Ma 2018. március 27., Hajnalka napja van.

Greenfo-t kezdőlapnak

Hírek

Archívum - Keresés

Friss

Hazai

EU

Nagyvilág

Természetvédelem

Vélemény

Sajtóközlemény

Zöld porté

Rabosították a dolmányos varjakat

2017. február 10. 8:00

A Debreceni Egyetem kutatói számbilétával is megjelölték dolmányos varjakat Debrecenben, így vizsgálják a totálisan városiasodott faj terjeszkedését, mozgásmintázatát.

A Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszéke 2016 őszén újabb csapódási kísérletet indított Debrecenben, melynek célja a dolmányos varjú. A kutatás két részből áll: egyrészt a különböző élőfajok ládacsapdák (Larsen, svéd, létrás) fogási sikerességének vizsgálatából, másrészt a befogott madarak egyedileg történő megjelöléséből. Utóbbiból származó adatoknak köszönhetően világossá válnak több sötét folt a totálisan városiasodott faj terjeszkedésével, mozgásmintázatával kapcsolatban.

Minden varjú bal lábára hagyományos alumínium gyűrűt, a jobbra pedig fehér műanyag gyűrűt helyeztünk. Továbbá, minden egyed bal-, illetve jobb szárnyára egy fehér színű, egyedi fekete sorszámmal ellátott bilétát került. A számbiléták felhelyezése fájdalommentes, és nincs negatív hatással a varjak repülésére. Az ilyen jellegű jelölés előnye, hogy a bilétával jelölt madár nagy távolságról is könnyebben észrevehető és egyedileg beazonosítható. Eddig 23 dolmányos varjúra került ilyen fajta jelölés.

Foto: Kovács László

varjubefogók Debrecenben

A dolmányos varjak mellett jelentős számú vándor varjú is befogásra került, melyeket alumínium gyűrűvel, valamint színes műanyag gyűrűkkel jelöltünk. Esetükben nem történt számbilétázás. A jelölt varjak monitoringja meghatározott metodika alapján történik, illetve önkéntesektől is érkeznek visszajelzések.

A 23 jelölt dolmányos varjú közül eddig 22 egyedről több mint 200 adatkezelésünk, amelyek legnagyobb része a városból származnak. Az eddigi adatok alapján elmondható, hogy a varjak területük, mivel a visszajelzések nagy része a gyűrűzés helyének környezetéből érkeztek, azonban az is előfordult már, hogy pár napon belül a varjak egymástól nagyobb távolságokban jelentek meg. Erre jó példa a 21-es számú egyed, amely először január 28-án a Tóóskertben tűnt fel, majd február 2-án az Állatkertben, közel 4,5 km-rel távolabb. Az is gyakran előfordul, hogy a jelölt madarak együtt mozognak. Egy alkalommal a Nagyerdő Stadionnál gyülekező több száz varjúcsapatban 16 jelölt egyeddel számoltunk össze. Ez a csoportos mozgás valószínűleg meg fog szűnni a szaporodási időszakban, amikor a madarak már párban, revíryukat védelmezve élnek. A városból érkező visszajelzések mellett csapdával is történnek visszafogások, erre eddig mintegy 80 esetben került sor. Itt említhet érdemtel egy csapdafüggővé vált egyed, amely már több mint 30 alkalommal került visszafogásra csapdatelepünkön.

Foto: Győrfi Péter

dolmányos varjú számbilétával Debrecenben

A varjak mozgásmintázatát egzakt módon GPS jeladóval lehetne felmérni, mivel így pontosan nyomon követhető lenne a jelölt egyedek mozgása. Kijelenthető, hogy az élőfogó ládacsapdák hatékonyan alkalmazhatóak városi környezetben (is). Eredményeink felhasználhatóak a városgazdálkodásban, természetvédelemben, vadgazdálkodásban; nem utolsósorban pedig releváns lehet kutatás-módszertani szempontból is - írták a greenfonak a DE MEK Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék kutatói: Paládi Petra – Tóth Dávid – Dr. Juhász Lajos – Dr. Kovács László

Nyomtatható verzió

Tetszik 17

Kulcsszavak

[csapódás](#) [Debreceni Egyetem dolmányos varjú](#) [Vándor varjú](#) [varjú számbilét](#)

3. National Geographic Magyarország, 2017.03.07.

<http://www.ng.hu/Tudomany/2017/03/07/Lokalpatriota-dolmányos-varjak>

Főoldal Kultúra Magazin Föld Természet **Tudomány** Fotó Blog F

Lokálpatrióta dolmányos varjak

TUDOMÁNY

NG,
2017. 03. 07.

Szárnypilétával megjelölt dolmányos varjak mozgását figyelik debreceni kutatók.

A Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszéke 2008 óta foglalkozik a városokban előforduló varjúfélékkel, különösen a dolmányos varjakkal (*Corvus cornix*). Megfigyelték a fészkeiket, meggyűzték jó néhányat, 2014 óta pedig egy csapdázási kísérlet is elindult.

A felmérésekből kiderült, hogy a városban élő varjak száma az elmúlt évtizedben drasztikusan növekedett és a nagyszámú varjúcsapat sok problémát okoz. Bizony, ezek a madarak fosztogatják mások fészkeit, zajonganak, rongálnak, szóval igen agresszívek. 2016 őszén újabb csapdázási kísérletbe kezdtek, melynek célja egyrészt a különböző típusú élve fogó ládacsapdák sikerességének vizsgálata; másrészt a befogott varjak egyedi jelölése, majd egy megadott metódika alapján történő nyomon követése. Ezek eredményeként a kutatók részletesebb képet kaphatnak a dolmányos varjú városi életmódjáról, mozgáskörzetéről, területhűségéről vagy éppen terjeszkedésének jellemzőiről – adta hírül 2016 decemberében a [Debreceni Egyetem lapja](#).

Foto: Csongédi Zoltán MTI

2016-ban 15 egyedet jelöltek meg: a madarak bal lábára hagyományos alumínium gyűrű, a jobb lábukra fehér műanyag gyűrű került. A szárnyukra pedig, mindkét oldalra egy fehér bilétát rögzítettek, rajta jól látható kétjegyű számmal. A kutatók (Dr. Kövér László, Paládi Petra, Tóth Dávid, Dr. Juhász Lajos) cikkükben felhívták a figyelmet, hogy az ilyen jellegű jelölés fájdalommentes, nem zavarja a madarakat a repülésben, viszont, mi emberek, könnyen észrevesszük őket nagyobb távolságból is.

4. Unideb.hu, 2017.03.14. http://hirek.unideb.hu/hu/hir/20170314_egyetemi-jeloles-dolmanyos-varjakon

Hírek

Debreceni Egyetem

[MUNKATÁRSAINK](#) |
 [ALUMNI](#) |
 [REGI WEBOLDAL](#)

Keresés
En

[HÍREINK](#)
[SAJTÓFÜGGELŐ](#)
[MÉDIATÁR](#)
[HÍRLÉVEL](#)
[SAJTÓIRODA](#)

Feliratkozás | Híreik | Egyetemi jelölés a dolmányos varjakon

Egyetemi jelölés a dolmányos varjakon

2017. MÁRCIUS 14. - 09:30

Szpeciális szárnyfűléstúrával megjelölt dolmányos varjak koringának Debrecenben, az egyetem Természettudományi Állattani és Vadgazdálkodási Tansékja a faj városassodását vizsgálja. A kutatáshoz megfigyelési adatokkal bírják hozzájárulhat.

A dolmányos varjú számos európai városban költözik be az emberek épületeiben. Debrecenben is drasztikusan megnőtt a populáció az esztendőforduló környékén. A városi környezetben való éléstől az idegenforgalomtól és rendezvényektől, időtöltést a parkok, az utcák fasorai kiváló felvilágosítást kínálnak. A nagyméretű urbanizációból hozzájárul a varjutekintő növekedése intelligenciája és ökológiai rugalmassága is.

Videók

DEAC – az ország legnagyobb...

Baggio oktat a Debreceni Egy...

[További Videók](#)

Képgalériák

A Debreceni Egyetem Megadogatózó, Elméletszertudományi és Környezetgazdasági Kari Természettudományi Állattani és Vadgazdálkodási Tansékja 2016 óta folytat kutatásokat a dolmányos varjú városassodásáról.

[illegible]

- A csapadékos eredményei alapján kijelenthető, hogy a látogatások alacsonyabb hatékonyságúak, mint a varjúfélék befogadására valóra kótyvetésénél. A munkánk során szeretnénk gyűjtőket tapasztalatos kutatók-művelődési szempontból a jelentéskészítés, felhívásokkal mind a természetvédelemben és vadgazdálkodásban, mind pedig varjúfélékkel érintő kutatásokban. Munkánkba bírni becsapódások úgy, hogy ha jelölt varjúféléket el, eljuttatja a területi terület (lápok) helyszín, színes gyűjteményi kóderrel, azonosítókészítéssel, azonosítókészítéssel (színes foto) a kovari@pauk.hu email címre, a teljes hozzászólást. Köszönöm!

A jelölt várakozóvideofelvételek is készültek:

<http://www.youtube.com/watch?v=ExxWGoF4rDQ>

<http://www.youtube.com/watch?v=pzKdiovCrAS>

További információ a programról az alábbi linkeken olvasható:

<https://www.researchgate.net/project/Area-fidelity-moving-pattern-of-Hoo>

<http://www.cr-birding.org/node/4350>

Káyer László – Balogh Róbert – Tóth Dávid – János László/Székelyi

5. Paládi Petra, Lengyel Szabolcs, Juhász Lajos, Kövér László: Már három színben pompáznak a debreceni dolmányos varjak. Egyetemi élet, 56/5. 2017. november, 26.

Már három színben pompáznak a debreceni dolmányos varjak

A DE MÉK Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszékén tovább folytatódik a dolmányos varjak színes szárnybilétás jelölése, hogy további információkat szerezzenek városunk egyik legrafináltabb madárfajáról.

Az utóbbi évtizedekben a dolmányos varjú jelentős mértékű városiasodása volt megfigyelhető Európa számos részén, így Debrecenben is. Növekvő állományuk és állandó jelenlétük azonban számos gondot vet fel mind a városi élővilág (fészekfosztogatás, predáció), mind a lakosság (zajongás, kórokozók esetleges terjesztése, agresszió) szempontjából. A problémák ismeretében elképzelhető, hogy a jövőben a varjak városi állományszabályozására lesz szükség; az esetleges beavatkozások előtt azonban szükséges minél szélesebb körű tanulmányozásuk.

Annak érdekében, hogy jobban megértsük a faj terjeszkedését és ennek városökológiai hátterét, hogy ismereteket szerezzünk a varjak területhasználatáról és rövid távú túléléséről, 2016-ban – országosan elsőként – színes szárnybilétás jelölési programot indítottunk. Élvefogó ládacsapdák segítségével 28 madarat fogtunk be és jelöltünk meg fehér színű, egyedi sorszámmal ellátott szárnybilétával. A jelölés felhelyezése nem okoz fájdalmat a madarak számára, és nem befolyásolja a repülésüket sem. A kutatás gerincét a jelölt egyedek követése teszi ki, melynek keretében két útvonalon heti hat felmérés során keressük a jelölt egyedeket, és rögzítjük az észlelt egyedek sorszámat, az észlelés pontos időpontját és GPS-koordinátáit. A felmérésen kívül önkéntesektől is

érkeznek visszajelzések, mivel a projektet a helyi sajtóban, továbbá közösségi oldalakon is többször népszerűsítettük. A közel egy éve folyó felmérés során 28 jelölt egyed közül 25 madárról 281 észlelés gyűlt össze. Ezek közül 174 esett a téli, 75 a tavaszi és 32 a nyári időszakra. Az évszakos eltérés – amely megmutatkozott a madarak által használt terület nagyságában is – valószínűleg a dolmányos varjak költési időszakban tanúsított területvédő viselkedésével magyarázható. Az általunk jelölt madarak mindegyike ugyanis elsőéves, ivaréretlen volt, így nem foglaltak saját területet, és még nem kezdtek költésbe. A területet foglalt párok minden bizonnyal elűzték őket, így nem csoda, hogy a tavaszi időszaktól kezdve, amikor a kinyíló lombkorona is csökkenti az észlelés valószínűségét, folyamatosan csökkent a visszajelzések száma. Az észlelések alapján hat fontos, a varjak által nagy számban használt területet azonosítottunk a város északi részén. Ezek a Böszörményi úti campus, a Doberdó utcai végállomás, a DEAC Sportcentrum, a nagyerdei Békás-tó, a Nagyerdei Stadion és a Nagyerdei Kultúrpark voltak. A felsorolt élőhelyek mindegyike kiváló pihenőhelyet, és ami fontosabb, állandó és biztos táplálékforrást kínál a varjak számára. A táplálékforrások állandósága magyarázza azt is valószínűleg, hogy az egyedek átlagos túlélése nem különbözött jelentősen az

évszakok között, holott télre alacsonyabb túlélési értékeket vártunk.

A fehér bilétákkal jelölés a 2016/2017-es szezon végével befejeződött, a program azonban a 2017/2018-as szezonban is folytatódik, immáron citromsárga biléták alkalmazásával. Ezek mellett – egy másik kutatásból kifolyólag – narancssárga bilétás varjakkal is találkozhatunk, így jelenleg háromféle színben „tündökölnék” a debreceni dolmányos varjak. A jelölt madarak bárhol előbukkanhatnak, így kérnénk mindenkit, hogy amennyiben jelölt dolmányos varjat lát, a megfigyelés helyét, idejét, a biléta színét és az azon látható betűt (csak narancsszínű bilétás egyedek esetében), vagy számot (fehér és citromsárga bilétás egyedek esetében) juttassa el részünkre a paladi17@gmail.com e-mail címre. A segítséget előre is köszönjük!

Paládi Petra – Dr. Lengyel Szabolcs –
Dr. Juhász Lajos – Dr. Kövér László

- [illegible]